

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

สำนักจัดการป่าชุมชน

ส่วนส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน

โทร. 655

ที่ ทส 1605.33/2253

วันที่ 14 ธันวาคม 2552

เรื่อง ปัญหาของการจัดการป่าชุมชน

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

ผู้อำนวยการกองการอนุญาต

ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร และหัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

ศูนย์บริการประชาชนกรมป่าไม้

เลขรับ 2081

วันที่ 16/12/52

เวลา 13.38 น.

สำนักจัดการป่าชุมชนขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส 1605.33/25217 ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2552 พร้อมด้วยสำเนาหนังสือสำนักจัดการป่าชุมชน ที่ ทส 1605.33/2098 ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2552 เรื่อง ปัญหาของการจัดการป่าชุมชน พร้อมด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้อง เรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายเจษฎาศักดิ์ วิชาวุฒินิช)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน

สจ. สว. สว. สว. สว.

สจ. สว.

12/12/52

นายเจษฎาศักดิ์ วิชาวุฒินิช

ผู้บังคับการส่วนสำนักจัดการ

๑๓/๑๒/๕๒

-15๐๓

พ.ร.บ. 16๐๑๖2

นายประพันธ์ ธนะกิจรุ่งเรือง)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

ทำหน้าที่หัวหน้าศูนย์บริการประชาชนกรมป่าไม้

นาย

๒๓/๑๒/๕๒

นายเจษฎาศักดิ์ วิชาวุฒินิช

สจ. สว. สว. สว.

สจ. สว.

12/12/52

นายเจษฎาศักดิ์ วิชาวุฒินิช

ผู้บังคับการส่วนสำนักจัดการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ สำนักงานจัดการป่าชุมชน โทร. 0 2561 4292-93 ต่อ 655

ที่ ทส 1605.33/ 25217 วันที่ 3 สิงหาคม 2552

เรื่อง ปัญหาของการจัดการป่าชุมชน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1-13

ผู้อำนวยการสำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักงานจัดการป่าชุมชน ที่ ทส 1605.33/2098 ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2552 เรื่อง ปัญหาของการจัดการป่าชุมชน มาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ พร้อมทั้งกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชนออกไปปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานป่าชุมชนที่ถูกต้องให้ทั่วถึง ต่อไป

(นายสมชัย เพียรสถาพร)

อธิบดีกรมป่าไม้

บันทึกข้อความ

วันที่ 16 พ.ย. 2552
เวลา 14.05

ส่วนราชการ สำนักจัดการป่าชุมชน ส่วนส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน โทร. 655

ที่ ทส 1605.33/ 2098

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ปัญหาของการจัดการป่าชุมชน

ห้องอธิบดีกรมป่าไม้
รับที่ 15878
วันที่ 3.11.52
เวลา

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

เรื่องเดิม

1. จดหมายลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2552 เรื่อง ปัญหาของการจัดการป่าชุมชน กรณีมีผู้อ้างว่าเป็นเจ้าของจดหมายเป็นผู้วิจัย ได้เข้าไปในหมู่บ้านป่าชุมชนทั้งที่ขึ้นทะเบียนและไม่ขึ้นทะเบียนกับกรมป่าไม้พบข้อมูลของการจัดการป่าชุมชน จึงมีหนังสือเรียนอธิบดีกรมป่าไม้โดยมีรายละเอียดของประเด็นที่พิจารณา ป่าชุมชนที่ขึ้นทะเบียน ป่าชุมชนที่ไม่ขึ้นทะเบียน และข้อสังเกต

2. อธิบดีกรมป่าไม้โปรดสั่งการว่า “สจช.

-ตรวจสอบเสนอ

-ขอทราบผล 16 พ.ย. 2552”

ข้อเท็จจริง

ก. ที่มาของการดำเนินงานป่าชุมชน

เริ่มจากการ “ส่งเสริมให้ราษฎรปลูกต้นไม้นอกพื้นที่ป่า เพื่อเป็นแหล่งไม้ฟืนของชุมชน”

ข. หลักการดำเนินงานป่าชุมชนในปัจจุบัน

หลักการดำเนินงานป่าชุมชน คือ “การจัดการป่าไม้ร่วมกันระหว่างภาครัฐ (เจ้าหน้าที่ป่าไม้) กับราษฎรในชุมชน”

ค. เป้าประสงค์ของการดำเนินงานป่าชุมชน คือ

“ป่าสมบูรณ์ ประชาชนได้ประโยชน์”

ง. ฐานอำนาจของกฎหมายที่ใช้ในการดำเนินงานป่าชุมชน

(1) ภาครัฐ (กรมป่าไม้)

อาศัยบทบัญญัติของพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 มาตรา 17 अनु 1 และ มาตรา 32 และบทบัญญัติของพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 19

(2) ราษฎรในชุมชน

ปัจจุบันอาศัยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 66, 67, 73 และ 85

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. อยู่ระหว่างการรับไว้เพื่อวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ กรมป่าไม้จึงยังไม่มีกฎหมายเฉพาะในการดำเนินงานป่าชุมชนแต่อย่างใด

จ. ความหมายของ “ป่าชุมชน”

ป่าชุมชนที่ถือปฏิบัติโดยกรมป่าไม้ หมายถึง “ที่ดิน และหรือ ที่ดินป่าไม้ ที่ชุมชนได้ดำเนินการ หรือได้รับอนุญาตตามกฎหมายให้ดำเนินการร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ จัดการกิจการงาน

ด้านป่าไม้...

ด้านป่าไม้อย่างต่อเนื่อง ภายใต้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และแผนงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจสอดคล้องกับ ความเชื่อและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นด้วย

การจัดการหรือดำเนินการดังกล่าว ก็เพื่อการอนุรักษ์และให้ชุมชนได้ใช้ประโยชน์ ภายใต้หลักการความยั่งยืน"

อนึ่ง อธิบดีกรมป่าไม้เป็นผู้ที่มีอำนาจตามกฎหมายในการอนุญาตโครงการป่าชุมชน ในพื้นที่ป่าไม้เป็นการจัดตั้งป่าชุมชน ดังนั้น พื้นที่ป่าไม้แห่งใดที่ไม่ได้รับการอนุญาตโครงการจากอธิบดีกรมป่าไม้ และสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติ จึงยังมีใช้ป่าชุมชนตามนัยความหมายข้างต้น

ฉ. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน

- (1) ขั้นตอนการส่งเสริมการดำเนินงานป่าชุมชน
- (2) ขั้นตอนการจัดตั้งป่าชุมชน
- (3) ขั้นตอนการจัดการและพัฒนาป่าชุมชน
- (4) ขั้นตอนการสนับสนุนการจัดการป่าชุมชน

ตามเอกสารแนบ

ช. วิธีจัดตั้งป่าชุมชน

เมื่อเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ได้เข้าไปส่งเสริมการดำเนินงานป่าชุมชนแล้ว ราษฎรกลุ่มสนใจจะรวมตัวกันเป็นกลุ่มหรือองค์กรเรียกว่า "คณะกรรมการบริหารจัดการป่าชุมชน" ดำเนินงานร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ จัดทำเอกสารตามแบบ ปชช. 1-3 ยื่นเสนอต่อหน่วยงานของกรมป่าไม้ตามลำดับเพื่อขออนุญาตโครงการป่าชุมชนต่ออธิบดีกรมป่าไม้ และเมื่ออธิบดีกรมป่าไม้อนุญาตโครงการป่าชุมชนแล้ว ก็ใช้อำนาจตามมาตรา 17 อนุ 1 มาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 หรือใช้อำนาจตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 สั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการในพื้นที่ที่กำหนดร่วมกับราษฎรในชุมชน เป็นการการจัดตั้งป่าชุมชน ต่อไป

ทั้งนี้ มิได้หมายความว่าภาครัฐได้ยกพื้นที่ป่าไม้ให้แก่ชุมชน หรือ มอบให้ราษฎรในชุมชนเป็นผู้ดำเนินการจัดการป่าไม้ฝ่ายเดียว แต่อย่างใด

ช. การเสริมการดำเนินงานป่าชุมชน

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ได้มีการเสริมการดำเนินงานป่าชุมชนภายใต้กิจกรรมเดิม โดยภาครัฐมีโครงการ "โครงการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ" และจัดสรรงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนต่อพื้นที่ให้แก่ชุมชนที่ได้รับการอนุญาตโครงการป่าชุมชนเป็นการจัดตั้งป่าชุมชนแล้ว เพื่อดำเนินการกิจกรรมย่อย 2 กิจกรรม ตามแนวทางที่กำหนด

ฉ. การดำเนินงานในปัจจุบัน

(1) ผลการดำเนินงานส่งเสริมการดำเนินงานป่าชุมชนแล้ว 13,348 หมู่บ้าน และจัดตั้งป่าชุมชนแล้ว 7,825 หมู่บ้าน เนื้อที่ 2,792,925-1-71 ไร่

(2) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน ที่มีอยู่ 4 ขั้นตอนนั้น (ข้อ ฉ.) ที่ผ่านมาเป็น การเร่งรัดการส่งเสริมและจัดตั้งป่าชุมชนให้ได้มากที่สุดและกระจายทั่วประเทศ เพื่อ

เป็นการ...

เป็นการเตรียมการตอบสนองตัวชี้วัดในความจำเป็นในการตรากฎหมาย (พ.ร.บ.ป่าชุมชน) ข้อ 10 ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 จะเป็นปีแรกที่เริ่มการเตรียมการให้ความรู้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องการจัดการป่าชุมชน ซึ่งได้จัดทำโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน” แล้ว และกำหนดจะสัมมนาทั่วประเทศ 3 ครั้ง ที่ จังหวัดลำปาง จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ 11 – 28 มกราคม 2553

ญ. ประเด็นในจดหมายและข้อเท็จจริง

ที่	ประเด็นการสะท้อนภาพ	ข้อเท็จจริง
1	ประเด็นของ “ป่าชุมชนที่ขึ้นทะเบียน” กับ “ป่าชุมชนที่ไม่ขึ้นทะเบียน”	1. กรมป่าไม้ดำเนินการอนุญาตโครงการป่าชุมชนเป็นการจัดตั้งป่าชุมชนทั่วประเทศแล้ว 7,825 แห่ง ซึ่งข้อความของผู้แสดงความเห็นน่าจะเทียบเคียงได้ดังนี้ ก. คำว่า “ป่าชุมชนที่ขึ้นทะเบียน” น่าจะมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “ป่าชุมชนที่ได้รับการอนุญาตโครงการจากกรมป่าไม้ หรือจัดตั้งแล้ว” ข. คำว่า “ป่าชุมชนที่ไม่ขึ้นทะเบียน” ไม่ปรากฏว่ามีคำนี้หรือมีความหมายใดในเอกสารราชการของกรมป่าไม้
2	ก. ประเด็นของสิทธิในที่ดินและต้นไม้ ข. ประเด็นของความเป็นสิ่งของสาธารณะ (ไม้พิน สิ่งยังชีพ เช่น สมุนไพร พืชป่า สัตว์ป่า) สรุปความว่า ตามกฎหมายห้ามตัดไม้ เจ้าหน้าที่อนุโลมให้ใช้ได้ จึงขอความชัดเจนของการอนุโลม	ก. การดำเนินงานป่าชุมชนเป็นการดำเนินการภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย ไม่ก่อให้เกิดสิทธิใดๆ ในที่ดินและต้นไม้ที่อยู่ในพื้นที่ป่าไม้สำหรับราษฎรหรือผู้หนึ่งผู้ใด ข. ผู้ที่จะใช้ประโยชน์ ไม้ ของป่า และพื้นที่ป่า ต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ และระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้อง ไม่พบว่ามีนโยบายหรือสั่งการการอนุโลม ทั้งนี้ มีกรณีที่ราษฎรอาจดำเนินการได้ตามข้อบัญญัติใน พ.ร.บ. ป่าไม้ พุทธศักราช 2484 มาตรา 17 (2) ที่บัญญัติว่า “ผู้เก็บหาเศษไม้ ปลายไม้ตายแห้งที่ล้มขอนนอนไพร อันมีลักษณะเป็นไม้พิน ซึ่งมีใช้ไม้สักหรือไม้หวงห้ามประเภท ข. ไปสำหรับใช้สอยในบ้านเรือนแห่งตนหรือประกอบกิจของตน” ไม่ให้ถือว่าเป็นการทำไม้หวงห้าม และการปฏิบัติในส่วนของการที่ดินป่าไม้ที่ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินป่าไม้ เป็นต้น

ที่	ประเด็นการสะท้อนภาพ	ข้อเท็จจริง
	ค. ประเด็นการเข้าถึง (อาหารจากพืชป่า) สรุปความว่า มีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน เกิดความขัดแย้งระหว่างชุมชน	ค. การเก็บหาอาหารจากพืชป่า ปกติเพียงเพื่อบริโภคในครัวเรือนและมีได้เป็นของป่าหวงห้ามในพื้นที่ป่าไม้สามารถกระทำได้ การที่ราษฎรในชุมชนห้ามบุคคลภายนอกเข้ามาเก็บหา ไม่เป็นผลเสียต่อการบังคับใช้กฎหมายป่าไม้
3	ประเด็นของการออกไปพบราษฎรของพนักงานเจ้าหน้าที่ สรุปความว่าไปพบชุมชนเพียงปีละ 1 ครั้ง แล้วหายไป	กรมป่าไม้มีหนังสือและคำสั่งแต่งตั้ง "เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชน" แต่ละโครงการที่ได้รับอนุมัติจากกรมป่าไม้ (หนังสือสั่งการ และคำสั่งกรมป่าไม้ที่ 1236/2551 ลว. 5 มี.ค. 2551 และที่ 1481/2552 ลว. 25 พ.ค. 2552) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ร่วมดำเนินการกับราษฎรในชุมชนตลอดเวลาที่อนุญาตโครงการ หากข้อเท็จจริงเกิดขึ้นตามที่ให้ข้อมูลมานี้ ควรรับเป็นข้อสังเกตและมอบให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับทราบและแก้ไข และเจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนงานและติดตามผล และผู้ตรวจราชการกรม เป็นผู้ติดตามหาข้อเท็จจริงต่อไป
4	ประเด็นของการเข้าถึงข้อมูลและความรู้ สรุปความว่า ชุมชนขาดข้อมูลข่าวสารและทักษะในการเขียนโครงการ	ในการเผยแพร่ข้อมูลกรมป่าไม้ได้ดำเนินการในช่องทางดังต่อไปนี้ 1. เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ฯลฯ 2. การให้ข่าวหนังสือพิมพ์ 3. ทางอินเทอร์เน็ต website กรมป่าไม้ ที่ www.forest.go.th และ 4. การจัดนิทรรศการ แต่เห็นควรรับข้อสังเกตข้อนี้ไว้พิจารณาปรับปรุง โดยให้ความสำคัญของการผลิตสื่อและกิจกรรมการเผยแพร่ความรู้เรื่องป่าชุมชนมากยิ่งขึ้น
5	ประเด็นของการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง และประเด็นของการให้เงินสนับสนุน สรุปความว่า ควรมีการกระจายบุคลากร และจัดส่งงบประมาณไปยังชุมชนโดยตรง	5.1 ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามที่กฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ แต่ อบต. ที่อยู่ใกล้ชิดกับราษฎรในพื้นที่ยังไม่มีบุคลากรด้านป่าไม้ จึงควรให้หน่วยปฏิบัติพื้นที่เข้าไปประสานให้การช่วยเหลือและสนับสนุนงานด้านป่าไม้ให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น

ที่	ประเด็นการสะท้อนภาพ	ข้อเท็จจริง
		5.2 การเข้าร่วมจัดการป่าไม้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานป่าชุมชน เป็นการขออาสาของราษฎรแต่ละชุมชน จึงเกิด “กระบวนการส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน” และจัดตั้งป่าชุมชน เป็นกิจกรรมหลัก ซึ่งต่อมา มีการเสริมงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนให้ตามโครงการบริหารจัดการพื้นที่ฯ และถือว่าเป็นกิจกรรมรอง โดยจัดส่งงบประมาณไปยังชุมชนโดยตรงอยู่แล้ว

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณาแล้วเห็นว่า การให้ข้อมูลของผู้ที่อ้างว่าเป็นผู้วิจัย เป็นการสะท้อนถึงการรับรู้ของบุคคลภายนอกที่ยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนอยู่ และเห็นว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ยังมีข้อควรปรับปรุง รวมถึงความจำเป็นต้องเร่งการประชาสัมพันธ์เรื่องป่าชุมชนให้มากขึ้นทั้งความถี่และความทั่วถึง จึงเห็นควรดำเนินการ ดังนี้

1. แจ้งผู้ที่แจ้งว่าเป็นผู้วิจัยทาง e-mail address : uthaiwanwic@yahoo.com ที่ปรากฏในจดหมาย
2. นำไปวางแผนเพิ่มการประชาสัมพันธ์เรื่องป่าชุมชนให้ถี่ขึ้นและทั่วถึง
3. นำข้อสังเกตไปใช้ในการวางแผนและปรับปรุงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้พื้นที่
4. สำเนาแจ้งเวียนให้ทุกหน่วยงานในสังกัดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ หากเห็นชอบขอได้โปรดพิจารณาลงนามตามร่างหนังสือซึ่งได้เรียนเสนอแนบมาพร้อมนี้

(นายเจนศักดิ์ วิชาวุฒิมงคล)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน

วิภากร

(นายสมชัย เพียรธาดาพร)
อธิบดีกรมป่าไม้

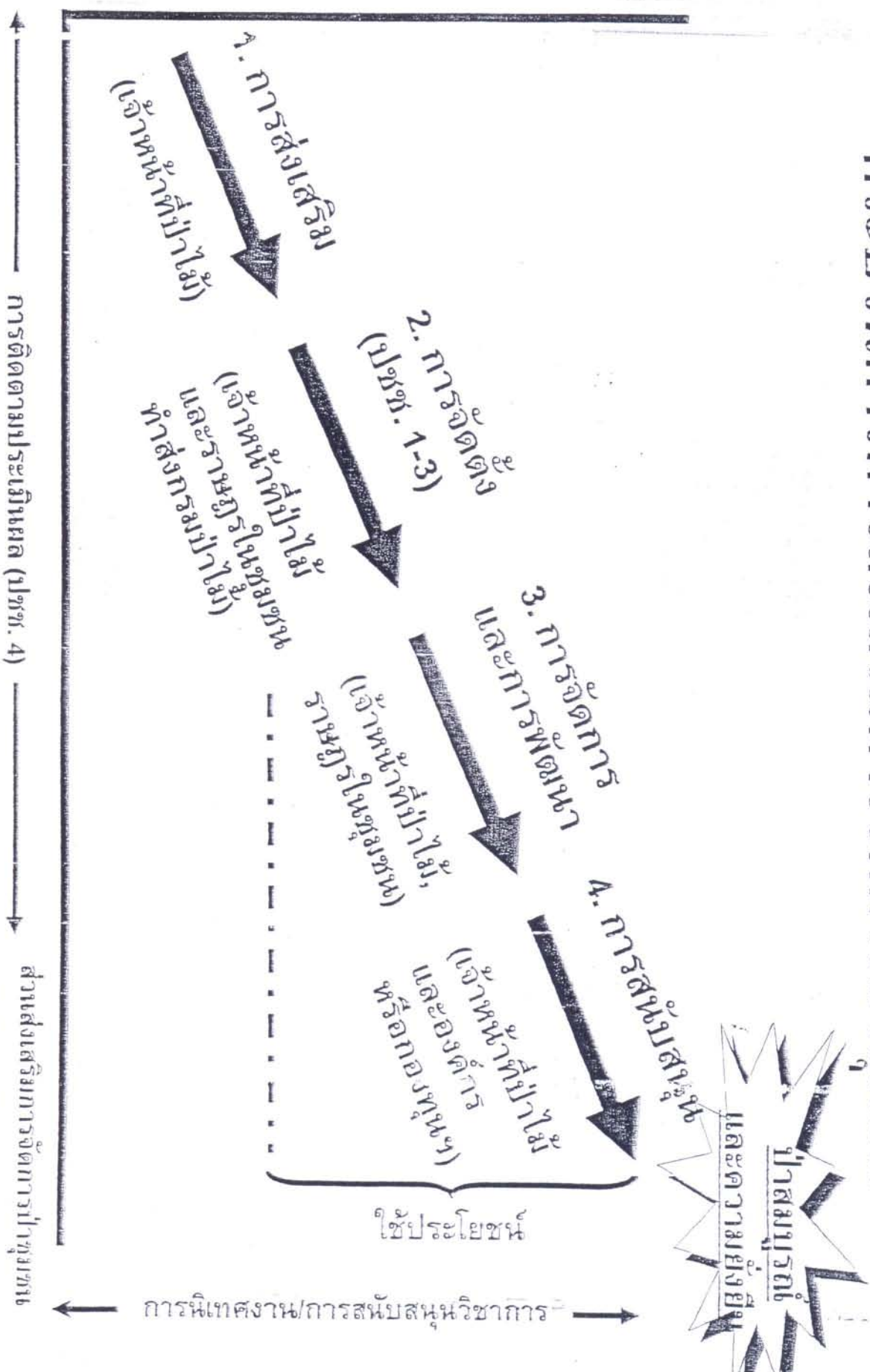

(นายรัชชิต สุริยวงศ์)
รองอธิบดีกรมป่าไม้

ศิริพร เกตุทอง

จ/ก.ร. ๒

กระบวนการการส่งเสริมการจัดทําป่าชุมชน

คําสั่งกรมป่าไม้

คําสั่งกรมป่าไม้

ที่ 1236 /2551

เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชน

ตามที่กรมป่าไม้ได้อนุญาตโครงการป่าชุมชนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นมา และได้จัดส่งแผนการปฏิบัติงานกิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชนให้หน่วยงานดำเนินการมาโดยตลอด นั้น

อาศัยอำนาจตามมาตรา 17 (1) และมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และเพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน ตามแผนปฏิบัติงานและงบประมาณประจำปี 2551 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำโครงการป่าชุมชน ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1-19 ซึ่งมีรายละเอียดตามบัญชีแนบท้ายคำสั่งนี้ โดยมีหน้าที่รับผิดชอบ

1. ปฏิบัติงาน ควบคุม ดูแล รักษา หรือบำรุงป่าไม้ ป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่อื่น ๆ ที่ได้รับอนุมัติโครงการป่าชุมชน และให้ดำเนินการส่งเสริมป่าชุมชนร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่โครงการป่าชุมชนที่ได้รับอนุมัติ รวมทั้งประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง

2. กำกับ ติดตาม ดูแล และให้คำปรึกษาแก่ราษฎรในหมู่บ้านเป้าหมาย ให้ปฏิบัติงานเป็นไปตามกิจกรรมการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ ได้แก่ การส่งเสริมให้ราษฎรในพื้นที่ดำเนินการบริหารจัดการป่าและพัฒนาอาชีพด้านป่าไม้ รวมถึงโครงการอื่นๆ ที่ได้รับสั่งการหรือได้รับอนุมัติให้ดำเนินการจากกรมป่าไม้

3. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานกิจกรรมบริหารจัดการป่าและพัฒนาอาชีพด้านป่าไม้ รายงานกรมป่าไม้

4. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ในการออกไปปฏิบัติงานท้องที่ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการโดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2551

อดิศักดิ์ อดิศักดิ์
5 มี.ค. 51

27 มี.ค.

(นายอดิศักดิ์ อดิศักดิ์)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน

27 ก.พ. 51

อดิศักดิ์ อดิศักดิ์ (วิเทศ)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน

สำเนาฉบับ

คำสั่งกรมป่าไม้

ที่ 1481 /2552

เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชน

ตามที่กรมป่าไม้ได้อนุญาตโครงการป่าชุมชนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นมา และได้จัดส่งแผนการปฏิบัติงานกิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชนให้หน่วยงานดำเนินการมาโดยตลอด นั้น

อาศัยอำนาจตามมาตรา 17 (1) และมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และเพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน ตามแผนปฏิบัติงานและงบประมาณประจำปี 2552 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำโครงการป่าชุมชน ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1-13 และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) 6 แห่ง ดังมีรายละเอียดตามบัญชีแนบท้ายคำสั่งนี้ โดยมีหน้าที่รับผิดชอบ

1. ปฏิบัติงาน ควบคุม ดูแล รักษา หรือบำรุงป่าไม้ ป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่อื่น ๆ ที่ได้รับอนุมัติโครงการป่าชุมชน และให้ดำเนินการส่งเสริมป่าชุมชนร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่โครงการป่าชุมชนที่ได้รับอนุมัติ รวมทั้งประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. กำกับ ติดตาม ดูแล และให้คำปรึกษาแก่ราษฎรในหมู่บ้านเป้าหมาย ให้ปฏิบัติงานเป็นไปตามกิจกรรมการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ ได้แก่ การส่งเสริมให้ราษฎรในพื้นที่ดำเนินการบริหารจัดการป่าและพัฒนาอาชีพด้านป่าไม้ รวมถึงโครงการอื่น ๆ ที่ได้รับสั่งการหรือได้รับอนุมัติให้ดำเนินการจากกรมป่าไม้

3. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานกิจกรรมบริหารจัดการป่าและพัฒนาอาชีพด้านป่าไม้ รายงานกรมป่าไม้

4. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ในการออกไปปฏิบัติงานท้องที่ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการโดยเคร่งครัด

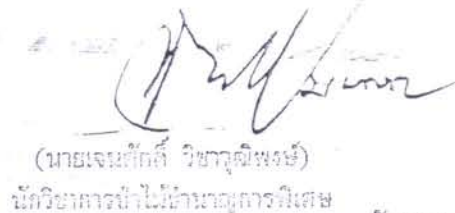
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

(นายสมชัย เพียรสถาพร)

อธิบดีกรมป่าไม้

(นายเจนศักดิ์ วิชาวุฒิพงษ์)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

(นายเจนศักดิ์ วิชาวุฒิพงษ์)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

รักษาการผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน

(นายภาสกร นาค)
นักวิชาการป่าไม้

2 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ปัญหาของการจัดการป่าชุมชน

เรียน อธิบดีสมชัย เพียรสถาพร

กรมป่าไม้
รับที่ 36509
วันที่ 29 พ.ย. 2552
เวลา.....

อธิบดีกรมป่าไม้
รับที่ 14675
วันที่ 9 พ.ย. 2552
เวลา.....

ฝ่ายจัดการและพัฒนาป่าชุมชน

รับที่ 751

วันที่ 11 พ.ย. 2552

สำนักงานจัดการป่าชุมชน

รับที่ 8107

วันที่ 1 พ.ย. 2552

ผมได้มีโอกาสเข้าหมู่บ้านป่าชุมชนทั้งที่ขึ้นทะเบียน และ ไม่ขึ้นทะเบียนกับกรมป่าไม้เพื่อทำการ

วิจัยเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้น (หลายมิติ) จากการจัดการป่าของชุมชน ซึ่งจากการสัมผัสชุมชนดังกล่าว

ผมอยากจะสะท้อนภาพให้เห็น แนนอน อาจมีประโยชน์ต่อการปรับการดำเนินงานของกรม เพื่อให้เตรียมการจัดการป่าชุมชน

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

รับที่ 1786

วันที่ 17 พ.ย. 2552

เวลา..... 16.49

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ธอส

- อธิบดีสมชัย เพียรสถาพร

- วนนเรศ ธีรพร

क्रम: uthaiwanwic@yahoo.com

- 6 พ.ย. 2552

(นายสมชัย เพียรสถาพร)

ประเด็นที่พิจารณา	ป่าชุมชนที่ขึ้นทะเบียน	ป่าชุมชนที่ไม่ขึ้นทะเบียน	อธิบดีกรมป่าไม้ ข้อสังเกต
Property right -state (tree+land)	รู้ และเข้าใจถึงสิทธิของ ชุมชน แต่ไม่กระจำชัด ในเรื่องขอบเขตของ อำนาจ จึงจะกล่าวแยก ความประเภทดังนี้ <u>ต้นไม้</u> ตามกฎหมายห้ามตัด แต่ ในทางปฏิบัติ อนุโลม ซึ่ง ในความเป็นจริง คณะกรรมการป่าชุมชน พิจารณาจะให้ในกรณี <u>ไม่</u> <u>มีที่อยู่อาศัยเท่านั้น</u> ส่วน จำนวนที่ให้ไม่แน่นอน (2-3 ต้น ค่อ ราย) <u>ที่ดิน</u> ชุมชน ไม่ขยายพื้นที่คือไป และไม่คิดต้นไม้ภายใน	ไม่รู้ และไม่เข้าใจถึง สิทธิของชุมชน ตลอดจนไม่กระจำชัด ในเรื่องขอบเขตของ อำนาจ <u>ต้นไม้</u> ในความเป็นจริง คณะกรรมการป่าชุมชน พิจารณาจะให้ในกรณี ทำบ้าน (ใหญ่) ใหม่ และต่อเติมให้ใหญ่ขึ้น ส่วนจำนวนที่ให้ไม่ แน่นอน (บางชุมชน ของชาวเขา คณะกรรมการ ให้ มากกว่า 50 ต้น/ปี) <u>ที่ดิน</u> ชุมชนจะขยายพื้นที่	-การที่กฎหมายไม่ศักดิ์สิทธิ์ เหมือนประเทศที่พัฒนาแล้ว เนื่องเพราะการปฏิบัติหย่อน ยาน และการอะลุ่มอล่วย -การอนุโลม หากปราศจาก ความชัดเจน จะเป็นเรื่อง อันตราย -การอนุโลมควรตั้งอยู่บน พื้นฐานของ 2 อย่างประกอบ กัน หนึ่ง ความจำเป็น (ต้องให้ ถ้าจำกัดความของความเป็น) สอง การจำกัดสิทธิการให้ในแต่ละ ระดับ (คณะกรรมการป่า อนุญาตให้ได้เท่าไร เจ้าหน้าที่ป่าให้ได้เท่าไร แน่และ ควรมีหลักฐานการ อนุญาตด้วย) -เรื่องที่สำคัญอีกอย่าง ก็คือ เจ้าหน้าที่ของกระทรวง

	พื้นที่ทำกินทั้งที่มี และไม่มีใบแสดงสิทธิ นอกจากนั้น ชุมชนแสดงออกในเรียกร้องสิทธิบนที่ทำกินไม่มาก	คือไปอีกบ้าง และ คัดค้น ไม่ภายในพื้นที่ทำกินทั้งที่มี และไม่มีใบแสดงสิทธิบ้าง อย่างไรก็ตาม <u>บนพื้นเมือง จะแสดงออกในเรียกร้องสิทธิบนที่ทำกินไม่มาก แต่สำหรับชาวเขา มีการแสดงออกอย่างมากและรุนแรง</u>	ทรัพยากร ฯ ทุกคน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้าใจ และพูดไปในทิศทางเดียวกันในเรื่องจำกัดความของ ‘การอนุโลม’ ซึ่งจะส่งผลดีต่อแนวทางเดียวกันในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และชุมชน
-common (fuel wood, living organisms, e.g, herbs, plants, animals)	รู้ เข้าใจ และปฏิบัติถูกต้อง	ตรงกันข้าม จะห้ามคนภายนอกเข้ามาเอาอย่างเค็ดขาด	เกิดปัญหาความขัดแย้งน้อยระหว่างชุมชน
-open access (forest food)	รู้ เข้าใจ และปฏิบัติถูกต้อง	ตรงกันข้าม จะห้ามคนภายนอกเข้ามาเอาอย่างเค็ดขาด	เกิดปัญหาความขัดแย้งมากระหว่างชุมชน
Officer's visit	อย่างมากปีละ 1 ครั้ง (บางชุมชน) ส่วนใหญ่ visit and vanish	ไม่เคยพบ	ชุมชนจะพัฒนาตนเอง ได้ช้า (ทั้ง ๆ ที่บางชุมชนมีศักยภาพสูง) นอกจากนั้น ช่องว่างระหว่างนโยบายและ การปฏิบัติจะกว้าง
Information/ knowledge access			
-on officer	คามความถี่ของการเขียน โดยทั่วไปเข้าถึงน้อยมาก	ไม่เคยเข้าถึง	ชุมชนขาดความรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนา และไม่ทันข่าวสาร
-onto mass media	น้อยมาก	น้อยมาก	
-onto publications	น้อยมาก	น้อยมาก	

Project grant's support	ไม่มี	เหมือนกัน	สาเหตุ มาจาก 1.ขาดข้อมูลข่าวสาร ในเรื่อง คังกล่าว (ไม่รู้) 2.รู้แต่ขาดทักษะในการเขียน โครงการ
Decentralization	การกระจายอำนาจไปยัง อบต. และให้อำนาจ ชุมชนในการจัดการป่า และทรัพยากร ปัญหาคือ อบต.ยังขาด บุคลากรทางด้านนี้ที่จะ วางแผนทิศทางการพัฒนา ป่า รวมถึงเงินที่จัดสรรให้ ชุมชนน้อยและไม่ทั่วถึง	เหมือนกัน	ควรกระจายอำนาจ (รวมถึง เงินด้วย) ไปยัง ชุมชนโดยตรง ให้เริ่มจากการคัดเลือกชุมชนที่ มีความเข้มแข็งก่อน (โดยมี อบต. และ เจ้าที่กรม ฯ เป็นพี่ เลี้ยง) เท่าที่ทราบ เป็นเพียง แนวคิดเท่านั้น ยังไม่นำไปสู่ การปฏิบัติ หากต้องการเป็น ประเทศผู้นำ ก็ควรต้องทำก่อน.

①

เพื่อ ๑๐ ปีในการจัดการป่าชุมชน

- เพื่อไปรื้อถอน ป่าชุมชน
- เพื่อสร้าง ป่าชุมชน (เพื่อการพัฒนาป่าชุมชน)

พัฒนา

๗/๑๒/๕๒

(นายพิชัย เอกศิริพงษ์)
ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ

๑๒๖

②

๑๒๖

๑๒๖

๑๒๖

๑๒๖

(นายเจนศักดิ์ วิชาวุฒิพงษ์)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

รักษาการผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ